

indrette sig som fuldstændigt Krohold og udlevere Brændeviin snapsvisis til deres Medlemmer. Det er Noget, jeg ikke troer kan anses for at være ønskeligt, ligesom jeg heller ikke troer, at det er Lovgivningens Hensigt at aabne Udgang til en saadan Tingenes Tilstand; men ikke bestomindre er det efter min Mening ikke tvivlsomt, at Brugsforeningerne ville kunne indrette sig paa den Maade. Men dernæst er der et andet Hensyn, der maa komme i Betragtning. Det er vistnok en given Ting, at den lovgivende Magt bør med Velvillie betragte Forbrugsforeningernes Virksomhed og ikke lægge dem nogen Hindring iveien; men paa den anden Side forekommer det mig, at i den Concurrence som hersker mellem Brugsforeningerne paa den ene Side og de Handelende paa den anden Side, maa den lovgivende Magt iagttagende Upartiffhed. Den bør overlade dette Forhold til sin naturlige Gang og hverken begunstige den ene eller den anden Part i Concurrenceen. Men naar det nu er Tilfældet, at de Handelende efter nærværende Lov underkastes en meget høi Kjendelse og derefter en høi aarlig Afgift, medens den i sit Resultat selv samme Virksomhed kan udøves af Forbrugsforeningerne, uden at der er Tale om, at disse derfor skulle betale enten nogen Kjendelse eller nogen aarlig Afgift, saa forekommer det mig klart nok, at Forbrugsforeningerne ville blive heldigere stillede end de autoriserede Handelende med Hensyn til at forsyne deres Medlemmer med Brændeviin og andre Fornødenheder, og hvis Forholdet ikke rettes igjennem et Vædringsforflag, vil der fremkomme en Tingenes Tilstand, hvorved der skabes, om jeg maa kalde det saa, et kunstigt Liv for Forbrugsforeningerne, og dette troer jeg hverken er hensigtsmæssigt eller i og for sig ønskeligt. Derfor den Virksomhed, som her er Tale om, nemlig Forhandling af Brændeviin, maa anses for en passende Gjenstand for Beskatningen, saaledes at Communerne deraf kunne gjøre sig en Indtægt, saa indseer jeg ikke, hvorfor Forbrugsforeningerne skulle gaae frie for at udrede denne Afgift til Kommunen, naar den Virksomhed, som de udfolde, dog er af den Væksaffenhed, at de passende kunne belastes der-

med. I Henshold til disse Bemærkninger skal jeg altsaa henstille til det høie Thing, om der ikke skulde være Anledning til i denne Lov at tilføie en Bestemmelse, der gaar ud paa, at Forbrugsforeningerne, forsaavidt de optage i deres Formaal at forsyne deres Medlemmer med Brændeviin, bør være underkastede Kjendelse og Afgiftspligt ifølge denne Lovs Bestemmelse.

Indenrigsministeren: At der vilde blive reist Indvendinger mod det her foreliggende Lovforslag, er Noget, som jeg ganske vist havde ventet; men jeg maa tilstaae, at jeg ikke havde ventet mig Indvendinger af den Art som dem, der her ere blevne fremførte, og heller ikke havde jeg ventet, at de vilde være blevne fremførte med saa stor Styrke, som skeet er. Jeg havde snarere ventet fra Fleertallet af dette Thing at møde en Anerkjendelse, fordi jeg havde indbragt et Lovforslag, som i alle væsentlige Punkter er overensstemmende med det, som Folkethinget vedtog i sidste Samling. Naar ærede Medlemmer ville tage for sig det Forslag til Lov om Brændeviinshandel paa Landet, som jeg holder her i min Haand, og som vedtoges i Samlingen 1868—69, og ville sammenligne det, deels med Regjeringens Lovforslag og deels med det Forslag, som nu foreligger fra det andet Thing, saa troer jeg, at de Herrer ville finde en stor Overensstemmelse mellem disse to Lovforslag. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgfreds (Stotwitt) fremhævede Overensstemmelserne. Jeg fulgte hans Foredrag og sammenholdt det foreliggende Forslag med Forslaget fra ifjor; men jeg kunde ikke finde de Overensstemmelser, som han paa-pegede. Han fremhævede først Bestemmelsen om den halve Pot som Minimumsbestemmelse for Udsalget af Brændeviin; men denne Bestemmelse findes netop i § 1, som Lovforslaget vedtoges af Folkethinget ved 3die Behandling den 25de Februar 1869; det er den samme Bestemmelse som den, jeg optog i det Lovforslag, som jeg forelagde for det andet Thing. Det samme ærede Medlem bebreidede ogsaa Regjeringen, at den ikke havde taget Hensyn til Folkethingets Mening om den aarlige Af-